

Nr 2 (92) | marzec/kwiecień 2023

www.bralin.pl

egzemplarz bezpłatny

ISSN 1899-0169

SOŁECTWA: BRALIN · CHOJĘCIN-PARCELE · CHOJĘCIN · CZERMIN · DZIAŁOSZE · GOLA · MNICHOWICE · NOSALE · NOWA WIEŚ KSIĄŻĘCA · TABOR MAŁY · TABOR WIELKI · WERONIKOPOLE

Wójt Gminy Bralin, Dyrektor Zespołu Szkół im. Ks. Michała Przywary
i Rodziny Salomonów w Nowej Wsi Książęcej zapraszają na

Gminne obchody ŚWIĘTA KONSTYTUCJI

3 MAJA

Program:

8:30 – Msza Święta za Ojczyznę

w kościele pw. Świętej Trójcy w Nowej Wsi Książęcej

9:15 – Złożenie kwiatów

pod obeliskiem Jana Nowaka w Nowej Wsi Książęcej

10:00 – Montaż słowno-muzyczny

przygotowany przez uczniów i nauczycieli z Zespołu Szkół w Nowej Wsi Książęcej – sala gimnastyczna w Zespole Szkół

Po zakończonych uroczystościach, ok. godz. 12:00 wójt gminy Bralin Piotr Hołoś wraz z przewodniczącym Rady Gminy Bralin Markiem Markiewiczem złożą kwiaty pod Pomnikiem Ofiar Represji i Walki o Wolność w Bralinie.

Prosimy Mieszkańców gminy Bralin o wywieszenie flagi gminnej.

Świątowali Złote Gody

Czytaj na s.2

Świątowali Złote Gody

Małżeństwa, które w ubiegłym roku obchodziły Jubileusz 50-lecia pożycia małżeńskiego, świętowały Złote Gody. 24 lutego odbyła się uroczystość, podczas której wręczone zostały Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie, przyznane przez prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, w dowód społecznego uznania dla trwałości małżeństw. Medale Jubilatów w imieniu prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wręczył wójt gminy Bralin Piotr Hołoś. Uroczystość prowadziła Marzena Urbańska, kierownik Urzędu Stanu Cywilnego. Obecny na uroczystości był także przewodniczący Rady Gminy Bralin Marek

Jubilaci - Przewodniczący Rady Gminy Bralin

Markiewicz oraz zastępca wójta Karol Wanzek. Oprawę artystyczną zapewniły dzieci z przedszkola „Kwiaty Polskie” w Bralinie.

red.

Występ dzieci z przedszkola „Kwiaty Polskie” w Bralinie

*Żadna mądrość, której możemy nauczyć się na ziemi,
nie da nam tego, co słowo i spojrzenie matki - Wilhelm Raabe*

Najlepsze życzenia dla wszystkich Mam.

*Marek Markiewicz
Przewodniczący Rady Gminy Bralin*

*Piotr Hołoś
Wójt Gminy Bralin*

Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie otrzymali Państwo:

- Teresa i Zbigniew Hibner
- Halina i Eugeniusz Cichos
- Janina i Antoni Michalscy
- Urszula i Wiesław Koziński
- Grażyna i Leon Dziedziczak
- Anna i Henryk Walczak
- Helena i Eugeniusz Marczyk
- Stanisława i Eugeniusz Majcher
- Łucja i Stanisław Niechciał
- Maria i Henryk Morta
- Barbara i Bogdan Kramarzewscy
- Krystyna i Andrzej Fras

Nowy wóz strażacki dla Nowej Wsi Książęcej

Rekordowe
rządowe wsparcie
dla Ochotniczych
Straży Pożarnych

675 nowych
wozów dla OSP

Gmina Bralin otrzyma dofinansowanie do zakupu nowego średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Nowa Wieś Książęca.

Nowy wóz strażacki zwiększy możliwości operacyjne jednostki, a zarazem zapewni większe bezpieczeństwo mieszkańcom gminy. Na realizację zadania z budżetu gminy Bralin wydatkowane będą środki rzędu 50% wartości zakupu nowego samochodu.

red.

Transport zbiorowy zapewniony

W środę 29 marca 2023 r. zawarto stosowne porozumienie w zakresie organizacji publicznego transportu zbiorowego w przewozach pasażerskich o charakterze użyteczno-

Podpisanie umowy na transport zbiorowy

ści publicznej, którego organizatorem jest powiat kępiński. W imieniu gminy Bralin umowę podpisał wójt Piotr Hołoś przy kontrasygnacie skarbnika Grażyny Mosch. W imieniu powiatu kępińskiego umowę podpisali starosta Robert Kieruzal, wicestarosta Alicja Śniegocka oraz skarbnik Marcin Trojak.

Na przedmiotowe zadanie gmina Bralin przeznaczyła środki finansowe w wysokości 20 239,54 zł. Partycypacja w kosztach dotyczy zapewnienia transportu publicznego mieszkańcom gminy Bralin do dnia 31 grudnia 2023 r. Dzięki tym środkom uczniowie szkół ponadpodstawowych mają zapewniony dojazd do szkół, a mieszkańcy lepsze warunki komunikacji na terenie gminy i powiatu kępińskiego. W sekretariacie Urzędu Gminy Bralin przyjmowane są uwagi dotyczące organizacji i funkcjonowania transportu publicznego na terenie gminy Bralin.

red.

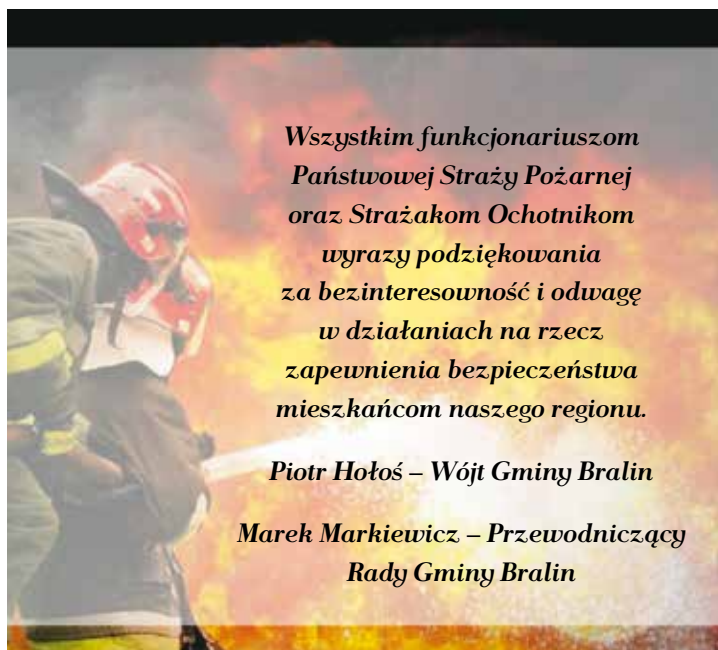
Pozbywanie się nieczystości ciekłych

W przypadku istnienia technicznej możliwości przyłączenia do sieci kanalizacyjnej właściciel nieruchomości ma obowiązek przyłączenia swojej posesji do tej sieci. Nie jest to konieczne, jeżeli nieruchomość wyposażono w tzw. przydomową oczyszczalnię ścieków, spełniającą obowiązujące przepisy prawa. W przypadku braku sieci kanalizacyjnej, obowiązkiem jest gromadzenie nieczystości ciekłych w zbiornikach bezodpływowych lub osadnikach w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków. W takim przypadku właściciele nieruchomości są obowiązani do posiadania umowy i dowodów uiszczania opłat za usługę opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych. W związku z powyższym, właściciele nieruchomości, które nie są podłączone do sieci kanalizacyjnej, proszeni są o dopilnowanie wskazanego powyżej obowiązku, gdyż zgodnie z art. 6 ust. 5aa ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach przeprowadzane będą, raz na dwa lata, obowiązkowe kontrole posiadania umów, zgodności postanowień tych umów z wymaganiami określonymi w regulaminie utrzymania czystości i porządku oraz dowody uiszczania opłat za przedmiotowe usługi.

Jednocześnie zgodnie z obowiązującym regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Bralin właściciele nieruchomości posiadający zbiornik bezodpływowy lub przydomową oczyszczalnię ścieków zobowiązani są do pozbywania się nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości, przez podmiot uprawniony, nie rzadziej niż raz na dwa miesiące w przypadku zbiorników bezodpływowych i nie rzadziej niż raz w roku w przypadku przydomowych oczyszczalni ścieków.

Ponadto właściciele nieruchomości posiadający zbiornik bezodpływowy lub przydomową oczyszczalnię ścieków zobowiązani są do korzystania z usług przedsiębiorcy posiadającego ważne zezwolenie wydane przez Wójta gminy Bralin na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych.

Małgorzata Krzak

*Wszystkim funkcjonariuszom
Państwowej Straży Pożarnej
oraz Strażakom Ochotnikom
wyrazy podziękowania
za bezinteresowność i odwagę
w działaniach na rzecz
zapewnienia bezpieczeństwa
mieszkańcom naszego regionu.*

Piotr Hołoś – Wójt Gminy Bralin

**Marek Markiewicz – Przewodniczący
Rady Gminy Bralin**

Zebrania Ochotniczych Straży Pożarnych zakończone

Zakończyły się walne zebrania sprawozdawcze jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Bralin organizowane na przełomie lutego i marca. Celem zebrań było przedłożenie sprawozdań z realizacji wykonania planu

działania i finansowe rozliczenie jednostek, a także przedstawienie swoich sukcesów i planów na kolejny rok.

red.

Zebranie OSP w Nowej Wsi Książęcej

Zebranie OSP w Chojcinie

Gminny program dotacji do wymiany pozaklasowych źródeł ogrzewania

Przypominamy, iż do 30 czerwca 2023 r. trwa nabór wniosków do tegorocznej edycji gminnego programu udzielania dotacji celowej na dofinansowanie wymiany pozaklasowych źródeł ogrzewania na źródła ekologiczne. W poprzednich latach cieszył się on dużym zainteresowaniem wśród naszych mieszkańców. W ramach działania programu z terenu gminy Bralin zniknęło już 79 „kopciuchów”. Pierwsze umowy dotacyjne z osobami planującymi wymianę źródeł ciepła zostały już podpisane.

Najważniejsze informacje o programie:

- Wnioskodawcami mogą być właściciele lub współwłaściciele budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego, położonego na terenie gminy Bralin, w którym zainstalowane jest pozaklasowe źródło ciepła;
- Wysokość dopłaty wynosi do 50% kosztów poniesionych na wymianę pozaklasowego pieca na inne proekologiczne źródło ciepła – nie więcej niż 4 tys. zł.;
- Stary pozaklasowy kocioł może być wymieniony na pompę ciepła lub inne źródło ciepła zasilane: gazem, olejem opałowym, energia elektryczną lub paliwem stałym (kotły muszą spełniać warunki określone w regulaminie udzielania dotacji);
- Aby uzyskać dotację na wymianę pieca, musi dojść do trwałej likwidacji dotychczasowego, pozaklasowego kotła.

Oprócz gminnego programu, właściciele budynków jednorodzinnych mają możliwość korzystania z dofinansowania z programu ogólnopolskiego „Czyste Powietrze”. W jego ramach można uzyskać dotacje do wymiany źródła ogrzewania, docieplenia budynku, wymiany stolarki okiennej i drzwiowej oraz innych prac termomodernizacyjnych.

Hanna Parzonka

Pięć frakcji odpadów

Prawidłowa segregacja odpadów to nie tylko wydzielenie słoików do zielonego worka czy plastikowych butelek do żółtego. Spośród wytwarzanych śmieci konieczne jest wysegregowanie wszystkich tworzyw sztucznych i drobnych metali, a także szkła, papieru i odpadów ulegających biodegradacji. Ponadto do czarnego kubła nie wrzucamy żadnych odpadów niebezpiecznych, medycznych czy budowlanych i rozbiórkowych. Dopiero to, co zostanie, czyli tzw. odpady resztkowe, umieszczamy w pojemniku na odpady zmieszane. Wbrew pozorom segregacja to nie błaźnista, gdyż wymaga od każdego wysiłku i poświęcenia, a ponadto każda gmina zobowiązana jest do wyliczania i osiągnięcia określonych poziomów odzysku odpadów, które z roku na rok są coraz wyższe. Zatem nie zapominajmy o właściwej i codziennej segregacji, a nawet zadbajmy o jej udoskonalanie, gdyż zbyt niski poziom odzysku przekłada się na kary finansowe nakładane na gminę. A może nowy rodzaj wyzwania – zmniejszam masę oddawanych odpadów zmieszanych i jednocześnie zwiększam ilość oddawanych worków? Niektórzy już je podjęli i wzorowo wydzielają wszystkie surowce wtórne, co przekłada się na mniej czarnych kubłów, za co serdecznie dziękujemy.

Małgorzata Krzak

Wraz z tym wydaniem zapraszamy mieszkańców gminy do współtworzenia naszej gazety. Zainteresowanych prosimy o kontakt z redakcją. 62 78 11 206, 78 11 227.

Badania archeologiczne w gminie Bralin cz. 2

- Kontynuacja artykułu z ostatniego numeru

W trakcie prac inwestycyjnych realizowanych przez wójt gminy Bralin w latach 1997 – 2004 były przeprowadzane archeologiczne prace konserwatorskie, których wyniki przedstawiają się następująco:

- **1997 r.**- Budowa wodociągu wiejskiego w Chojęcinie. W trakcie prowadzenia prac ziemnych odkryto w dwóch miejscach ślady warstwy kulturowej, w postaci skupisk ułamków naczyń glinianych. Wystąpiły one na terenie Chojęcina – Parcele (na wysokości posesji nr 14a) oraz we wsi Chojęcina (na wysokości posesji nr 17). Pozyskany materiał jest jednorodny w sensie chronologiczno-kulturowym, dlatego był analizowany jako jeden zespół. W omawianym tu zbiorze ceramiki zdecydowana większość (98%) okazało to fragmenty garnków glinianych. Znalaziono jedynie jeden fragment misy dwa fragmenty talerza. Najliczniejszą grupą są fragmenty brzuśców naczyń. Wszystkie toczono w szybkoobrotowym kole garncarskim. Wypalano je w temperaturze utleniającej, która nadała im barwę od kremowej do różowej. Przełomy naczyń są jednobarwne. Jedynie w dwóch przypadkach mamy do czynienia z przełomem trójbarwnym. Jako domieszki schudzającej użyto drobnoziarnistego piasku. Dwa fragmenty brzuśców wykonano bez domieszki. Do produkcji omawianych naczyń użyto gliny kaolinitowej. Powierzchnie brzuśców nie są zdobione. W trzech przypadkach wewnętrzna strona naczyń została pokryta polewą. W dwóch fragmentach wystąpiła polewa grubowarstwowa barwy zielonej i brązowej. Na fragmencie trzecim zidentyfikowano polewę cienkowarstwową, odstaniającą podłoże, barwy zielonej. Znalaziono także fragmenty den naczyń. Wszystkie one reprezentują typ dna płaskiego, wyodrębnionego. Dwa z nich posiadają przełom trójbarwny. Na jednym dnie, na jego stronie wewnętrznej, stwierdzono obecność cienkowarstwowej polewy, barwy ciemnożółtej. Gлина użyta do ich produkcji jak i temperatura wypału taka sama jak w wypadku wyżej opisanych fragmentów brzuśców. Wśród brzegów naczyń wyróżniono następujące typy:

1. Wychylony na zewnątrz z wrębem na pokrywkę.
2. Wychylony na zewnątrz bez wrębu na pokrywkę.
3. Wychylony na zewnątrz o płasko ściętej krawędzi.

W trzech przypadkach natrafiono na ślady polewania brzegów. W pierwszym przypadku brzeg polewany obustronnie cienkowarstwową polewą barwy zielonej (strona zewnętrzna) i barwy żółtej (strona wewnętrzna). W dwóch pozostałych przypadkach stwierdzono polewanie wnętrza naczynia grubowarstwową polewą barwy zielonej i żółtej. Wszystkie

omawiane fragmenty naczyń zawierały drobnoziarnistą domieszki schudzającą, były toczne oraz wykonane z gliny kaolinitowej. Wspomniany wyżej fragment misy pochodzi z naczynia o stożkowatym kształcie i zawiniętym do wnętrza brzegu. Wewnętrzna strona zdobiona dwubarwną polewą (żółta i zielona), przy czym na żółtym tle wystąpiły zielone plamy stanowiące stylizowany ornament roślinny. Fragmenty talerzy reprezentują typ talerza stożkowatego, z lekko zagiętym do wnętrza brzegiem. Jeden z opisywanych tu fragmentów jest polewany na stronie wewnętrznej grubowarstwową polewą barwy brązowej. Również i w tym przypadku do produkcji użyto gliny kaolinitowej, lecz bez domieszki schudzającej.

Biorąc pod uwagę technologię produkcji zastosowaną w omawianym zbiorze oraz morfologię znalezionych fragmentów naczyń datujemy cały zespół na okres od XVII do XIX wieku.

- **1997 r.** - Budowa kanalizacji sanitarnej w Bralinie (I etap). W trakcie przeprowadzonych badań (za torem kolejowym) odkryto ślady działalności człowieka. Manifestowały się one w postaci warstwy szarego piasku z nielicznymi uławkami naczyń glinianych. W czasie prac nie natrafiono na żaden obiekt mieszkalny bądź gospodarczy. Nie znaleziono również żadnych zabytków metalowych. Zespół znalezionych ułamków naczyń glinianych to egzemplarze wykonane z gliny kaolinitowej. Jako domieszki schudzającej użyto drobnoziarnistego piasku. Naczynia wypalane w temperaturze utleniającej i redukcyjnej, stąd też ich kolorystyka: kremowa, różowa i szara. Wydzielono dwa rodzaje brzegów naczyń:

1. Brzegi wychylone na zewnątrz.
2. Brzegi proste.

Dna w omawianym zespole reprezentują typ den płaskich, bez podsypki. Są one wyraźnie wyodrębnione od pozostałej części brzuśca. Fragmenty uch to ucha taśmowate, wykonane z szerokiej taśmy glinianej wystającej ponad krawędź naczynia. W trzech przypadkach stwierdzono polewanie obu stron naczyń polewą grubowarstwową barwy brązowej. Cały omawiany tu zespół datujemy na okres XVII – XIX wieku.

- **1999 r.** – Budowa kanalizacji sanitarnej w Bralinie (II etap), ulice: Kacza, Wiosenna, Błotna, 3 Maja. Na ślady osadnictwa natrafiono na ulicy 3-Maja. Na całej długości odcinka, czyli ok. 325 m. biejących, pod warstwą żółtego piasku stanowiącą warstwę wyrównawczą dla bruku kamiennego (dawna nawierzchnia ulicy) natrafiono na warstwę ciemnoszare-

go piasku zawierającą ułamki naczyń glinianych i fragmenty węgli drzewnych. W czasie eksploracji warstwy kulturowej natrafiono na przemieszany materiał ceramiczny. Z uwagi na występujący XIX wieczny materiał ceramiczny oraz węgle drzewne, warstwę tę można by wiązać z pożarem, który wybuchł w Bralinie 28 lipca 1807 r., w czasie przemarszu wojsk francuskich. Miasto spłonęło wtedy prawie doszczętnie. Wśród wspomnianego wyżej materiału ceramicznego natrafiono na nieliczne egzemplarze pochodzące z końca XVI wieku. Są to fragmenty garnków wykonane z gliny kaolinitowej, wypalane w temperaturze redukcyjnej, dzięki czemu uzyskały barwę kremową. Znalaziono także fragment brzegu naczynia silnie wychylony na zewnątrz. Od strony wewnętrznej polewany polewą barwy zielonej, cienkowieńszą, odsłaniającą podłoże. Od strony zewnętrznej, omawiany tu fragment naczynia, zdobiony był pojedynczą linią rytą umiejscowioną u nasady brzegu naczynia. Natrafiono także na fragment talerza glinianego, wykonanego z gliny kaolinitowej, do której jako domieszki schudzającej dodano drobnoziarnistego piasku. Naczynie wytoczono na kole garncarskim i wypalono w temperaturze utleniającej, dzięki czemu uzyskało barwę szarą. Wnętrze talerza było polewane cienkowieńszą polewą barwy zielonej. Poniżej brzegu umiejscowiono ornament w postaci dwóch dookólnych linii rytých, a pomiędzy nimi usytuowano falistą linię rytą. Dna w omawianym zespole, to typ den płaskich wyodrębnionych. Wśród pozostałej części materiału ceramicznego większość ułamków pochodzi z garnków. Znalaziono jeden fragment misy z brzegiem lekko zawiniętym do wnętrza i ukośnie ściętą krawędzią brzegu. Wnętrze naczynia polewane żółtą, cienkowieńszą polewą. Misę wykonano z gliny kaolinitowej i wypalono w temperaturze redukcyj-

nej. Nie zastosowano domieszki schudzającej. Znalaziono także fragment kafla piecowego, płytowego bez zdobień. Wśród brzegów naczyń wydzielono następujące typy:

1. Brzegi wychylone na zewnątrz z wrębem na pokrywkę.
2. Brzegi wychylone na zewnątrz bez wrębu.

Dna naczyń w omawianym zespole ceramiki, stanowią typ den płaskich. Natrafiono także na jeden fragment ucha taśmowatego, wystającego nad krawędź naczynia. W trakcie prac znalaziono fragmenty patelni glinianych. Jeden z nich to fragment uchwytu w kształcie walca, wykonany z gliny kaolinitowej i wypalony w temperaturze redukcyjnej, dzięki czemu uzyskał barwę różową. Wnętrze naczynia polano polewą barwy jasnozielonej. Kolejny fragment pochodzi z patelni o kulistym kształcie, wewnątrz polewanej polewą barwy zielonej. Naczynie zaopatrzone było w walcowaty uchwyt, zachowany fragmentarycznie i smukłe stożkowate nóżki. Biorąc pod uwagę cechy morfologiczne, omawianego zespołu ceramiki oraz technologię w jakiej został wykonany datujemy całość na okres XVII – XIX wiek. Przeprowadzone prace archeologiczne na terenie drugiego etapu budowy kanalizacji w Bralinie pozwoliły na uchwycenie śladów osadnictwa z XVI do XIX wieku.

- **1999 r.** – Budowa sieci wodociągowej w Taborze Małym. W czasie prac ziemnych nie natrafiono na ślady działalności człowieka.

- **1999 r.** – Budowa kanalizacji sanitarnej w Bralinie (III i IV etap) ulice: Namysłowska, Pólkowska, M. Konopnickiej, Zielona. W czasie prac ziemnych nie natrafiono na ślady działalności człowieka.

c.d.n.

Marian Kucharzak

Doktor Ludwиг Gogol

Ludwig Gogol urodził się 24.09.1847 r. w Mnichowicach. Był synem Józefa Gogola i Joanny Warwas. W dniu 26 września został ochrzczony w obecności sołtysa Walentego Gogola i Jana Poszwy (jeden z nich był świadkiem z urzędu). Matką chrzestną była Katarzyna Domagalla. Jego ojciec Józef urodzony w 1818 r. był synem sołtysa Andrzeja Gogola i Katarzyny Puchała. Małżeństwo z Joanną Warwas było jego drugim z kolei związkiem. Jego pierwszą żoną była Józefa Mosch, córka Jana Moscha, wnuczka Mateusza, brata proboszcza Wawrzina. Z tego związku miał dwóch synów Andrzeja (1841 – Theodor Andreas) i Piotra (1844). Obaj chłopcy zmarli w roku 1846 na szkarlatynę. Wcześniej tego roku zmarła Józefa. Jako przyczynę jej śmierci wpisano „abzehrung” czyli wyniszczenie organizmu spowodowane chorobą podstawową, którą mogła być przykładowo gruźlica. Józef poślubił szybko Joannę Warwas, córkę zmarłego Jakuba i Agnieszki Czekala.

Ludwig musiał być chłopcem bardzo zdolnym. Postawiono więc zainwestować w jego edukację. W 1868 r. w wie-

ku 20 lat ukończył gimnazjum św. Macieja. W popularnie zwanej „Maciejówce” spędził najprawdopodobniej 10-11 lat, bo tyle lat zwykle trwała pełna edukacja w tej instytucji. Można sobie więc wyobrazić skalę poświęcenia ze strony rodziny. Oczywiście były również przeróżne możliwości uzyskania stypendiów jak i ulg dla najlepszych studentów, do których z pewnością należał Ludwig. W roczniku z roku 1868 odnotowano, że był ukierunkowany na medycynę i jako jeden z 5 abiturientów na podstawie wcześniejszych osiągnięć oraz egzaminu pisemnego został zwolniony z egzaminu ustnego. Ludwig wkrótce rozpoczął studia medyczne.

Latem 1870 roku wybuchł konflikt zbrojny pomiędzy Prusami i Francją. Ludwig wyruszył na wojnę. Walczył w 3 Pułku Gwardii Grenadierów Królowej Elżbiety. Na listach strat tej wojny Ludwig ukazuje się dwukrotnie. Po potyczce pod Bourget (21.12.1870 r.) uznano go za zaginionego. Drugi wpis informuje, że wraz z grupą towarzyszy broni z 3 kompanii, po krótkim pobycie w francuskiej niewoli (zawieszenie broni podpisano 28 stycznia) dołączył do swego pułku. Po zakoń-

czeniu działań wojennych z końcem stycznia 1871 r. Ludwik wraz ze swym pułkiem powrócił do Wrocławia. W 1873 r. ukończył tam studia medyczne. Na ich zakończenie przedstawił dysertację dyplomową zatytułowaną „Wkład w naukę o afazji”. Warto tutaj wspomnieć, że Ludwik jest jedyną osobą z najbliższej okolicy, której praca dyplomowa pojawia się w „Katalogu publikacji Uniwersytetu Wrocławskiego, 1811-1885” (Verzeichnis der Breslauer Universitätschriften, 1811-1885). Publikacja ta oprócz dysertacji dyplomowych wyszczególnia przewody doktorskie i habilitacyjne przeprowadzone na uczelni w uwzględnionym przez nią czasie. Doktor Ludwik był logopedą. Przyjmował pod numerem 4.1 przy Junkernstrasse. Dzisiaj to ulica Ofiar Oświęckich. Usytuowany o kilka kroków od Placu Solnego. Dalej był żołnierzem armii jako rezerwista-lekarz 38 Pułku Landwehry, w którym dosłużył się stopnia podoficera. Przed 1875 r. Ludwik ożenił się z Angeliką Schumann. Na podstawie późniejszych wzmianek można przyjąć, że Angelika pochodziła z okolic Lwówka Śląskiego lub Świdnicy. Była katoliczką. Para pojawia się w Kępnie, gdzie 13 lipca 1875 r. urodził się im syn Waldemar (na certyfikacie wpisano Joseph Ludwig Waldemar). Zapisano również, że Ludwik zamieszkiwał

w Kępnie, chociaż publikacje wrocławskie podawały, że pracował dalej we Wrocławiu. Warto tutaj odnotować, że kolej z Wrocławia do Kępna funkcjonowała już od 1 marca 1872 r. nie należałoby więc wykluczyć możliwości utrzymywania praktyk w obydwu miejscowościach.

W październiku 1877 r. rodzina przez Hamburg i Londyn popłynęła do Południowej Afryki. Na liście pasażerów podano, że Ludwik zatrudnił się jako lekarz okrętowy. Mogło to być związane z kosztami podróży lub też podróżujący lekarze z urzędu obejmowali tę pozycję. W Południowej Afryce rodzina zamieszkała w Murraysburg w prowincji Kapsztad. Jedynym świadectwem pobytu Ludwiga w Murraysburg jest krótka notka w jednym z opracowań wydanych w tamtych czasach:

„Nieżyjący już dr L. Gogol, chirurg okręgowy Murraysburga - okręgu na południe od E. Richmond - w swoim raporcie dla rządu z 1882 r. pisze: - „Podczas praktyki trwającej ponad pięć lat nie spotkałem ani jednego pacjenta z gruźlicą płucną, urodzonego w tym lub w sąsiednich okręgach.”

c.d.n.
Tadeusz Puchała

Koło Gospodyń Wiejskich w Bralinie działa od 65 lat

Pewnie nie wszyscy z naszych mieszkańców wiedzą, że 3 lata temu – **12 lutego 2020 r.** reaktywowane zostało, istniejące już w Bralinie od 65 lat **Koło Gospodyń Wiejskich**. Zostało ono wreszcie oficjalnie wpisane do Krajowego Re-

jestru KGW i rozpoczęła się jego działalność już na nowych zasadach. Co prawda pandemia nieco spowolniła nasze plany i zamierzenia, ale pomimo tego przez ostatnie 3 lata udało się nieco zaktualizować „uśpione” społeczeństwo naszej pięknej, historycznej miejscowości. Pod kierunkiem nowo utworzonego zarządu, w skład którego wchodzi Katarzyna Kłębek jako przewodnicząca, Milena Marczyk i Anna Lewek, zaczęto na nowo organizować: Dni Kobiet, wieczory wigilijne,

Członkinie KGW Bralin

wyjazdy do teatru, opery, warsztaty, zajęcia ruchowe i festyny, itd. Nasze członkinie brały aktywny udział w lokalnych, cyklicznych imprezach, takich jak dożynki gminne, wiejskie czy tak ważne w ostatnich latach uroczystości pod nazwą „Wdzięczni Polskiej Wsi”. Zorganizowano także kilka imprez

dla najmłodszych mieszkańców, jak i całych rodzin. Był wyjazd do Parku Trampolin we Wrocławiu, odbyły się festyny połączone z festiwalem kolorów, kino plenerowe czy też spotkania z Mikołajem. Miała miejsce także integracja człon-

kiń przy ognisku z kiełbaskami po marszu z kijkami, tzw. nording walking. Panie włączyły się także aktywnie w działalność charytatywną, piekły ciasta na kiermasze dla Wojtka i Sary, itp.

Po 3 latach aktywności i zbierania doświadczeń, rozszerzamy wachlarz naszych działań i zapraszamy wszystkie chętne panie do naszego Koła. A będzie się w tym roku działo, bo już latem zapraszamy wszystkich mieszkańców na naszą uroczystość jubileuszową (**65-lecie KGW**), będziemy też promować aktywny wypoczynek i wiele innych działań. Na początek tylko kilka migawek naszej współczesnej działalności. Ciąg dalszy nastąpi, zapraszam do lektury.

Maria Dwernicka

Co słyhać w przedszkolu „Kwiaty Polskie” w Bralinie?

„Uratuj Misia”

– przedszkolaki z pierwszą pomocą

14 marca br. w przedszkolu odbyły się zajęcia z udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej pod hasłem „Uratuj Misia”. Spotkanie z ratownikiem medycznym Mironem Leśniarkiem miało na celu nabycie i utrwalanie podstawowych umiejętności pierwszej pomocy. Wiele emocji wzbudził pokaz czynności z zakresu resuscytacji wykonany na misiu – maskotce. Była to doskonała lekcja – połączenie zabawy z przekazywaniem jakże istotnej wiedzy, która może przynieść nieoceniony efekt – uratowanie życia.

red.

Spotkanie z ratownikiem medycznym

„Jak powstaje chleb?”

– przedszkolaki na wycieczce edukacyjnej w piekarni

Na to pytanie przedszkolaki z Bralina już doskonale znają odpowiedź.

Grupy „Maczki” oraz „Bratki” wraz ze swoimi opiekunkami wybrały się na wycieczkę do piekarni „Camargo”. Dzieci zapoznały się z procesem wypieku chleba i innego pieczywa, obejrzały piekarnię, poznały różne urządzenia do wyrobu ciasta i wypieku. Była to też okazja, by z bliska przyjrzeć się pracy piekarza.

red.

Przedzkolaki w piekarni „Camargo”

Żołnierze Wyklęci – akademia w Zespole Szkół w Nowej Wsi Księżęcej

Akademia została przygotowana z inicjatywy uczennicy z klasy VIII Oliwii Helmińskiej, która podzieliła się z nami swoją pasją do historii. Dla wszystkich biorących udział w tym wydarzeniu była to z pewnością okazja do tego, aby swoją postawą pokazać, że umiłowanie i poszanowanie ojczyzny oraz patriotyzm są wciąż żywymi wartościami i należy o nich pamiętać. Podczas akademii wyjaśniono również, na czym polega tragizm Żołnierzy Wyklętych.

red. za autorem tekstu źródłowego

A. Hetmańczyk

Akademia w Zespole Szkół w Nowej Wsi Księżęcej

Mistrzostwa Gminy w Piłce Siatkowej dziewcząt i chłopców

Dnia 7 marca 2023 roku w nowej hali sportowej w Bralinie odbyły się pierwsze Mistrzostwa Gminy w Piłce Siatkowej dziewcząt i chłopców rocznika 2010 i młodszych. Otwarcia dokonała dyrektor Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Bralinie Beata Czackowska, a rozgrywkom przyglądali się przedstawiciele gminy Bralin: wójt Piotr Hołoś oraz kierownik ds. oświaty Justyna Hołub-Rojkiewicz. W zawodach udział wzięła drużyna z bralińskiej szkoły oraz z Zespołu Szkół im. Ks. Michała Przywary i Rodziny Salomonów w Nowej Wsi Książęcej. W kategorii dziewcząt lepsze były dziewczęta z Bralina, chłopcy okazali się być bardziej gościnni i oddali swój awans szkole z sąsiedztwa. Zwycięzcom gratulujemy i życzymy powodzenia na etapie powiatowym.

Marzena Turowska

Reprezentacja SP Bralin

Mecz z okazji Dnia Kobiet

W niedzielę 5 marca br. w Hali Sportowej w Bralinie odbył się Mecz Piłki Siatkowej Kobiet z okazji „Dnia Kobiet”. Mecz towarzyski rozegrały siatkarki WKS Proсна Wieruszów vs WKS Wieluń. W sportowych wyzwaniach wygrała drużyna wieruszowianek 3:2. Jedną z zawodniczek była mieszkanka gminy Bralin Monika Grzesiak Nawrot, wychowanka szkoły bralińskiej, reprezentująca WKS Proсна Wieruszów.

red. Drużyna WKS Proсна Wieruszów

Spotkanie autorskie z Julianem Hardym

Julian Hardy w Klubie Seniora+

W Klubie Seniora+ w Bralinie odbyło się spotkanie autorskie z Julianem Hardym, autorem powieści „Jazda na rydwanie”. Julian Hardy to pseudonim artystyczny, a zainteresowanie pisarzem pojawiło się po wydaniu jego pierwszej książki. „Jazda na rydwanie” to pełna emocji i napięcia pozycja, w której wydarzenia historyczne przeplatają się z porywającymi wątkami miłosnymi, a realia życia z czasów II wojny światowej pozwalają przenieść się do świata, którego już nie ma. Podczas spotkania w Klubie Seniora+ w Bralinie Hardy przedstawił wiele ciekawych wątków swojej powieści, mówił o inspiracjach, które wpływają na jego styl pisarski, a także o trudzie pisania i konstruowania bohaterów. Spotkanie cieszyło się sporym zainteresowaniem. Jego organizatorem była Biblioteka Publiczna w Bralinie, na co dzień współpracująca z Klubem Seniora+.

red.

Co u naszych seniorów?

• Klub Seniora+ w Bralinie z dofinansowaniem

Klub Senior+ w Bralinie, który działa w strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bralinie, pozyskał dofinansowanie na realizację projektu pn.: „Moduł II – Zapewnienie funkcjonowania Klubu Senior+ ze środków budżetu państwa w ramach programu wieloletniego Senior+ na lata 2021–2025 Edycja 2023” w kwocie 30 600,00 zł. Celem zadania jest zwiększenie aktywnego uczestnictwa w Klubie Senior+ w Bralinie poprzez wprowadzenie wielu ciekawych zajęć tematycznych.

Zakres rzeczowy projektu obejmuje szereg zajęć dla seniorów, tj. m.in.: zajęcia z usprawnienia ruchowego, samoobronę, jogę, trening oddechowy metodą Butejki, zajęcia muzyczne, plastyczne, rękodzieło, warsztaty żywieniowe, zajęcia ze stretchingu z elementami tańca oraz spotkania towarzysko-integracyjne. Pozyskane środki finansowe przy udziale środków własnych będą gwarancją sprawnego funkcjonowania ośrodka i zapewnią odpowiednią jakość usług motywujących seniorów do aktywnego trybu życia, troski o zdrowie fizyczne i psychiczne oraz integracji międzypokoleniowej.

• Śniadanie Wielkanocne

W siedzibie Klubu Senior+ w Bralinie odbyło się uroczyste Śniadanie Wielkanocne. Na świątecznie udekorowanym stole nie zabrakło tradycyjnych wielkanocnych potraw. Wspólnie do świątecznego wielkanocnego stołu zasiedli seniorzy oraz zaproszeni goście: wójt gminy Bralin Piotr Hołoś, ks. kan. Roman Krzyżaniak, ks. Marcin Humeniuk, ks. kan. Jerzy Papluchowski, dyrektor Biblioteki Publicznej Ewa Jędrysiak oraz kierownik GOPS w Bralinie Justyna Świerczyńska. Zebrani życzyli sobie zdrowych, spokojnych, wypełnionych radością Świąt.

red.

red. Śniadanie Wielkanocne w Klubie Senior+ w Bralinie

• Seniorki świętowały Dzień Kobiet

8 marca 2023 r. w Klubie Senior+ w Bralinie seniorki świętowały Dzień Kobiet. Spotkanie uświetnił występ dzieci z kl. O c ze Szkoły Podstawowej w Bralinie. Muzyczną niespodzianką był koncert wokalny-muzyczny w wykonaniu gitarzysty Mariusza Buczka. Artysta zagrał utwory takie jak: „Godzina Drogi” Anny Jantar, „Małgośka” Maryli Rodowicz czy też „O mnie się nie martw” Kasi Sobczyk. Życzenia seniorkom złożył wójt gminy Bralin Piotr Hołoś.

red.

Seniorki świętowały Dzień Kobiet

Gospodynie z KGW Chojęcina do dzieła

Koło Gospodyń Wiejskich w Chojęcinie znalazło się na liście dofinansowania projektów w konkursie grantowym Gospodynie do Dzieła! II edycja 2023. Pozyskany grant pozwoli na zakup sprzętu i wyposażenia o wartości 7 tysięcy złotych.

„Gospodynie do dzieła!” to program Fundacji BGK, który ma na celu pomoc Kołom Gospodyń Wiejskich w zakupie sprzętu i wyposażenia, dzięki któremu będą mogły rozwijać swoją działalność.

red.

VII Zjazd Delegatów Oddziału Rejonowego PZERII w Bralinie

Podczas zjazdu wybrano nowy zarząd oraz prezydium Oddziału Rejonowego PZERII w Bralinie. Na przewodniczącą Oddziału Rejonowego Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów ponownie wybrano panią Alojzego Leśniarkę.

W skład Prezydium Oddziału Rejonowego weszli:

Alojzy Leśniarek – Przewodniczący
Stanisław Mirowski – I Wiceprzewodniczący
Łukasz Sternal – II Wiceprzewodniczący
Maria Pańczuk – III Wiceprzewodnicząca
Emilia Lemanik – Skarbnik
Mirosława Szudy – Sekretarz

red. Prezydium Oddziału Rejonowego PZERII

*Najlepsze życzenia dla wszystkich pracowników bibliotek.
Niech praca wśród książek daje Wam moc zadowolenia i satysfakcji.*

Marek Markiewicz
Przewodniczący Rady Gminy Bralin

Piotr Hofoś
Wójt Gminy Bralin

Droga krzyżowa

Mieszkańcy gminy Bralin uczestniczyli w drodze krzyżowej, która przeszła ulicami Bralina w poniedziałek 4 kwietnia 2023 r. Organizatorem drogi krzyżowej jest od lat parafia pw. św. Anny w Bralinie.

red.

Mieszkańcy licznie zgromadzeni na Drodze krzyżowej

Droga krzyżowa ulicami Bralina

ŻYCIE GMINY BRALIN

bezpłatne pismo samorządowe gminy Bralin

Wydawca: Urząd Gminy Bralin, Rynek 3, 63-640 Bralin

Redaktor naczelny: Justyna Rojkiewicz

Redakcja: Milena Słowińska, Marta Brząkała

Skład, druk i korekta: Digital Art Studio Gała Przemysław

Adres redakcji: UG Bralin, tel. (62) 78 11 206,

e-mail: justyna.rojkiewicz@bralin.pl

Nakład: 1600 egzemplarzy

Redakcja zastrzega sobie prawo wyboru do druku nadesłanych tekstów, a także ich skracania i redagowania.

Braliniacy z pasją

Ks. kan. Roman Krzyżaniak, proboszcz parafii pw. św. Anny w Bralinie oprócz głoszenia Słowa Bożego, posługi sakramentalnej, tworzy i przez obrazy zbliża ludzi do Boga. Jego dzieła zachwycają feerią barw, ekspresją i skłaniają do refleksji.

Twórczość zrodzona w ciszy – malowanie stało się pasją i modlitwą

– Czy można powiedzieć, że będąc kapłanem, realizuje Ksiądz dwa powołania w jednym? Kiedy rozpoczęła się malarcka „droga”? Co było pierwsze: pragnienie zastania księdzem czy pasja do malowania?

– Nie wiem, czy malowanie jest moim powołaniem, raczej pasją, zamiłowaniem do sztuki, kultury, tego, co człowiek może opowiedzieć przez obraz. Od najmłodszych lat lubiłem patrzeć na świat obrazów. Pamiętam dzieciństwo i moje rysowanie. Później w szkole podstawowej lekcje rysunku z panem Ryszardem. Był on samoukiem zakochanym w sztuce, pięknie o niej opowiadał i sam malował. Przypominam sobie wystawę jego obrazów w szkole.

Obraz ks. kan. Romana Krzyżaniaka

Panorama Tatr – ks. kan. Roman Krzyżaniak

Malowanie było pierwsze. Początki nieudolne pod nadzorem nauczyciela. Później sam dochodziłem do techniki malowania metodą prób i błędów. Powołanie przyszło znacznie później. Decyzja po maturze, pracy i służbie w wojsku.

– Czy potwierdza Ksiądz stwierdzenie, że pasja ta jest dla Księdza również formą modlitwy?

– Faktycznie modlitwa może przyjąć różne formy. Jedną z nich jest malowanie. Można się wyciszyć, rozmyślać, uspokoić i cieszyć oczy tym, co może radować innych. Osobom piszącym ikony zalecana jest modlitwa przed tworzeniem i w jego trakcie.

– Portret... pejzaż... czy malarstwo religijne?

– Próbowałem różnych tematów: portretu, malarstwa religijnego, pejzażu, martwej natury. Udało się z różnym powodzeniem. Teraz częściej maluję pejzaże, aczkolwiek na sztaludze dojrzewa temat obrazu religijnego.

– Gdyby ktoś chciał zamówić u Księdza obraz...

– Co do zamówień wołę się nie wypowiadać. Powiem tak: temat musi mi odpowiadać, wtedy chętniej sięgam po farby i staję przed sztalugą.

– Plany, pomysły artystyczne?

– Planów jako takich nie mam, bo ważniejsze jest duszpasterstwo. Malowanie stanowi swego rodzaju odskocznię i powrót do piękna, cudu i radości życia.

– Co jeszcze Ksiądz Proboszcz chciałby dodać do naszej rozmowy.

– Dodałbym na koniec to, aby dzieci, a właściwie każdy człowiek otaczał się pięknem, sztuką. Ważne jest przecież środowisko, w jakim żyjemy każdego dnia, czym się otaczamy. Niech nasze domy będą miejscem, do którego chętnie wracamy.

– Dziękujemy za rozmowę, życzymy dobrych owoców posługi duszpasterskiej!

red.